BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 6 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.404/939

Nr. 223 Joi 15 August 1940
8 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

STĂPÂNI IN CASA NOASTRĂ

Principalele obiective urmărite de legiuitorul român prin instituirea noului statut juridic al evreilor din România se pot rezuma în următoarele două: *înlăturarea accesului evreilor în administrația, în politica, oștirea și citadelele culturii românești*, pe deoparte; *împiedecarea lor de-a acapara posturile de comandă ale vieții economice*, punând frâu procesului de exploatare fără limită și fără scrupul a bogățiilor și populației autohtone, din care și-au făcut un redutabil privilegiu, pe de altă parte.

Amândouă postulatele se leagă organic între ele, încât satisfacerea unuia, cu omiterea sau lăsarea în suspensie a celuilalt, ar rămâne fără nici o valoare practică. Intr'adevăr, singura purificare a aparatului administrativ și a organismului politic, militar și cultural de prezența elementului dovedit rebel și centrifugal față de năzuințele statului și neamului în granițele căruia viețuește, ar apărea mai de grabă — în cazul când s'ar neglija domeniul activităților economice, hotăritor în fixarea pozițiilor — ca o așezare a lui într'o situație și mai avantajată față de elementul autohton. Și deducția e foarte simplă: scutiți pe viitor, de anii serviciului militar obligator, casi de concentrări, manevre și de toate obligațiunile legate de calitatea de ostaș; închizându-li-se pe de altă parte accesul spre funcțiunile administrative și îndeletnicirile politice și culturale, evreii s'ar înghiesui mai vârtos în câmpul bănos al activităților practice din comerț, industrie și anexe, întărindu-și și mai mult stăpânirea peste arterele de câștig și de viață ale țării, în dauna elementului băștinaș, supus tuturor obligațiunilor și ocupat mai mult în funcțiuni puțin productive.

In ordinea economică a rezolvării problemei evreești la noi, decretul-lege recent prevede două măsuri deosebit de importante: interzicerea evreilor de a dobândi și stăpâni proprietăți rurale și retragerea dreptului lor de a mai face comerț la țară. Una e menită să apere pământul românesc de primejdia înstrăinării; cea de-a doua să scape economia țărănească de cancerul exploatării iudaice.

Sunt revendicări, în jurul cărora poporul român, prin exponenții săi din trecut, a purtat lupte de mare răsunet, care au înscris pagini luminoase în istoria rezistenții și dârzeniei românești, deși eram, atunci, o biată țărișoară abia scăpată de sub suzeranitatea turcească. Sunt cunoscute, de pildă, presiunile exercitate asupra noastră de reprezentanții unora din marile puteri, la Congresul din Berlin din 1878, ca să revizuim art. 7 din Constituție și anume dispozițiunile privitoare la interzicerea evreilor de a dobândi proprietăți rurale, în România, după cum este cunoscută marea mișcare națională de protest și de rezistență, începând cu faimoasele desbateri din sânul adunărilor legiuitoare, în care au luat cuvântul personalitățile cele mai reprezentative ale sufletului românesc, în frunte cu Vasile Alecsandri, Vasile Conta, Blarenberg, etc.

Aceleași lupte s'au dat și pe tărâmul naționalizării vieții economice și în deosebi al emancipării păturii țărănești de sub exploatarea și teroarea faimoaselor trusturi arendășești ovreești, care au împins în Martie 1907 la izbucnirea răscoalelor țărănești.

După atâția ani, cari au însemnat tot atâtea suferinți și tot atâtea strădanii înfrânte ale voinței de eliberare a poporului român de sub domnia străinului înfipt în trupul țării lui, decretul-lege pentru reglementarea situației juridice a evreilor din România vine să aducă un început de limpezire și de satisfacție vechii năzuințe a românului de a fi stăpân în propria lui casă, de a fi stăpân pe propriile lui destine.

IN CIUDA REALITĂȚILOR

Avem regretul să constatăm că Budapesta stărue să rămână în afară de politica realităților, crezând că prin folosirea învechitelor sisteme de mistificare a opiniei publice interne și externe va întoarce cursul dreptății istorice și naționale, repunându-și pe picioare statul politic și teritorial în formele absurde în care s'a menținut până la marele război, când un mănunchiu de 8 milioane de maghiari dispuneau de soarta a peste 12 milioane de nemaghiari.

Un principiu elementar de drept comun ne învață că raptul și evicțiunea nu creiază drepturi și că prescripția — tractu temporis — nu poate creia nici ea drepturi, acolo unde nedreptățitul n'a încetat un moment să-și strige până la cer nedreptatea, rămânând cu pumnii încleștați de brazda răsluită. Am fost și vom rămânea încleștați de pământul transilvan, care a fost locul de zămislire a poporului român.

Pe la finele veacului al 9-lea d. Hr., când hoarda ungurilor abia-și făcea apariția la apele Nistrului, pe teritoriul dacic de dincolo de Carpați se găseau de mult înfiripate voevodatele și ducatele lui Menumorut, Glod, Gelu, Kean, din regiunea Crișurilor, Banatului, centrului și nord-estului Transilvaniei, împreună cu tot platoul dela cotitura Carpaților.

Când se începuse infiltrația maghiară dinspre câmpia panonică peste apele Tisei și mai apoi dominația nominală a regilor Ungariei, între Tisa și Carpați românii aveau bine definite organizațiile lor politice: Banatul Severinului, voevodatele lui Lituon, Basarab și Seneslav, ca și principatele Bârladului și Maramureșului.

Odată cu creiarea Principatelor române, domnii Țării Românești (Muntenia) stăpâniau, precum se știe, Banatul Severinului, Țara Hațegului, Țara Amlașului și a Făgărașului, iar sub Ștefan cel Mare și Petru Rareș, Moldova stăpânea Țara Secuilor și ținutul Bistriței, pentru ca sub Mihai Vodă Viteazul, Transilvania, Muntenia și Moldova să se găsească unite de fapt și de drept sub sceptru românesc.

La puțin timp s'a format principatul autonom al Transilvaniei, pus mai târziu sub administrația Austriei și abia la 1867 Transilvania a fost anexată la Ungaria, sub protestările vehemente ale românilor și sașilor.

Deci afirmația că Transilvania ar fi aparținut o mie de ani Ungariei este de domeniul legendei și al utopiei. Singurii sălășluitori fără întrerupere pe cuprinsul acestui pământ au fost și au rămas până azi — și vor rămâne în vecii vecilor, — numai românii. Și pe tot cuprinsul teritoriului dintre Carpați și Tisa. Dovadă proporția numerică copleșitoare a românilor chiar în județele dela frontiera româno-maghiară: Arad, unde românii înglobează 61% din totalul populației, față de 19,5 la sută, unguri; Bihor, unde românii înglobează 61.6% din populație, iar ungurii 30%; Maramureș, cu 57% români și numai 6% unguri; Satu Mare, cu 60.4% români și 25% unguri.

Dacă, potrivit recensământului din 1930, care știm cât de favorabil ungurilor a fost, prin faptul că a înglobat pe săcui în massa minorității maghiare, cum și un enorm număr de ovrei cu nume unguresti, ca și atâți germani din Sălaj și Satu Mare, abia de curând desmaghiarizați, numărul ungurilor și al săcuilor în întreaga Românie este de 1.425.507 suflete, aceasta nu împiedică propaganda maghiară să afirme că totalul lor s'ar ridica la 2 milioane și că populația dealungul frontierei româno-maghiare ar fi formată din 80% unguri...

Dar valoarea statisticilor maghiare, proclamată chiar de unul din bărbații lor de stat ca susținătorul cel mai puternic al cauzei și dominației maghiare, este prea deochiată, ca să mai găsească crezare la cei de bună credință.

Tot de atâta credit are parte și afirmația lansată de aceleași oficine budapestane, că Ardealul arde de dorința să revină la „patria mamă maghiară". Care Ardeal? Ardealul românilor, cari, prin nenumărate răscoale și revoluții sociale au crestat cu sânge pe răbojul vremurilor revolta lor împotriva iobăgiei la care-i condamnase regimul feudalității maghiare? Ardealul lui Horia, Cloșca și Crișan trași pe roată; Ardealul lui Avram Iancu și Bărnuțiu? Ardealul memorandiștilor sau Ardealul adunării naționale care a proclamat unirea dela Alba Iulia?

Budapesta uită prea ușor învățămintele istoriei. Prin veacurile XVI și XVII atât de mare era suferința populației de peste munți, încât stăpânirea turcilor era dorită. CHEMATA CHIAR.

Când, în ciuda realităților și a dreptului și a istoriei, to-

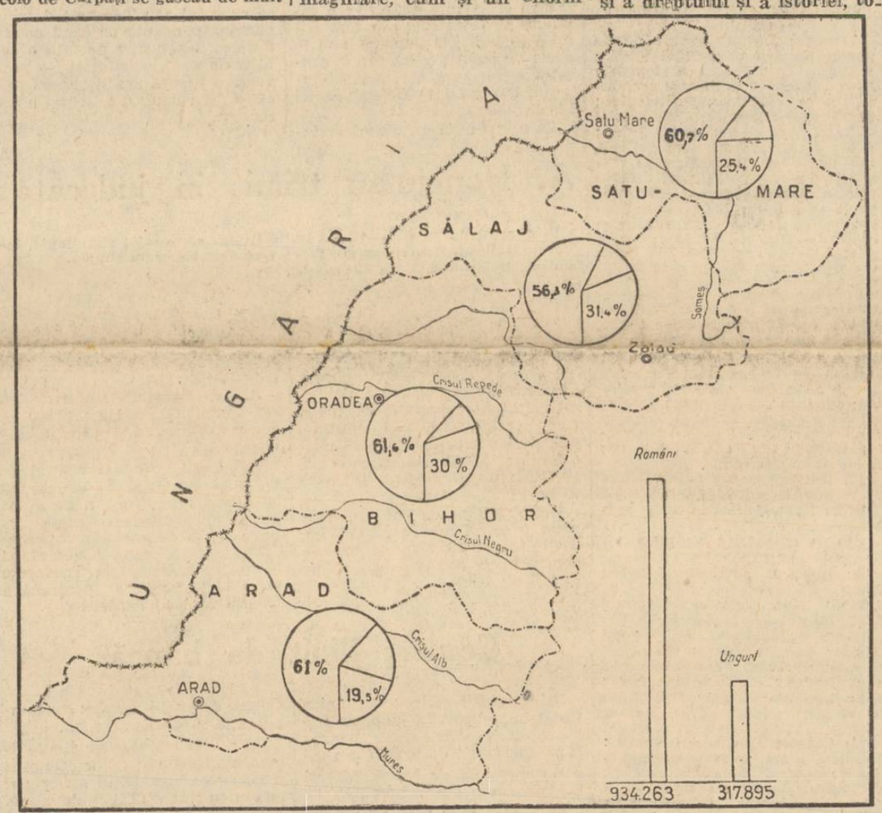

LA FAȚA LOCULUI

Un ziarist american se convinge, în urma unei vizite prin oraș și port, de existența neatinsă a orașului Hamburg. Propaganda engleză a afirmat că marele port german a fost „pulverizat"

IN PAGINA DE TELEGRAME:

O NOUĂ ACȚIUNE A AVIAȚIEI GERMANE CONTRA BAZELOR AERIENE DE PE LITORALUL SUDIC ENGLEZ

EVREII DIN SLOVACIA NU POT AVEA IN SERVICIU BONE ARIENE

Bratislava, 12 (Rador). — Corespondentul agenției „D.N.B." transmite:

Ministerul de finanțe a interzis ca familiile evreești să folosească pe viitor în serviciu bone ariene sub 40 de ani.

SOLIDARITATE NAȚIONALĂ

Maturitatea și cumințenia unui popor se dovedesc în deosebi în clipele grele, în momentele grave ale istoriei lui, când sunt de luat hotăriri ce privesc colectivitatea întreagă.

Forțele vii ale națiunii nu trebuesc irosite prin aparente divergențe de păreri, cari pot da impresia că n'ar exista o unanimitate compactă, în jurul cauzei neamului nostru. Conducătorii au la rându-le datoria — așa cum a subliniat-o și directorul nostru în dese rânduri și în deosebi în articolul său de eri — SA SPUNA TARII ADEVARUL.

Lumina este metoda cea mai sigură pentru consolidarea solidarității naționale; punând în curent poporul cu actele cari privesc direct soarta țării, oficialitatea creează închegarea deplină, sufletească, între conduși și conducători.

E o necesitate absolută, în momentul luării hotăririlor decisive, să se creeze o strânsă solidaritate în jurul autorității statului, menită să apere interesele superioare ale țării.

„PENTRU A AVEA SPRIJINUL UNANIMITATII TARII INTR'O SITUAȚIE CA CEA DE AZI, TREBUE CA ȚARA SA ȘTIE DIN VREME TOT ADEVARUL", iată soluția simplă de care trebuie să țină seama diriguitorii; iată calea, grație căreia vom fi strâns uniți în clipele grele ce ni-e dat să le trăim; iată mijlocul de a călii energiile bărbătești pe care se poate sprijini neamul românesc în totalitatea lui!

DRUMURILE ȘI BIUROCRAȚIA

Pe câte șosele și drumuri principale din țară, călătorii nu se vor fi întrebat, ca noi pe șoseaua ce leagă Olăneștii de R.-Vâlcea, unde sunt „înfăptuirile" și „realizările" potentaților cari repetau mereu, sonor și convingător: „vom avea", „suntem pe cale să avem", „avem" drumuri bune cari pot rivaliza cu cele din Occident?

Acolo la munte mai ales, în preajma atâtor localități pitorești des vizitate de mii și mii de oameni, situația se prezintă așa cum am văzut-o noi în Vâlcea: ploile sfarmă drumurile încropite rudimentar, podețele de lemn sunt luate de șuvoae, circulația e întreruptă și îți trebue un timp de 4—5 ori mai îndelungat decât cel normal, să te duci de la un punct la altul.

La șes, situația se schimbă: când e soare, praful învăluie satele ca într'un nor cenușiu, iar după ploaie, chiar carele trase de boi își urnesc cu greu roatele din noroiul gros de-o palmă.

Departe de noi gândul de a afirma că nu s'a făcut nici un progres în acest domeniu, ori că nu au existat energii pline de bunăvoință, cari să nu fi realizat importante lucrări în materie de drumuri.

Avem, din 14.138 de km. de șosele naționale, 2.525 km. pavate și modernizate; avem din 94.221 km. șosele județene și comunale, pavate pe o întindere de 288 km. (adică 3%), dar este suficientă această proporție, când știm ce importanță au drumurile bune în deosebi pentru viața economică a unei țări?

Cifrele acestea nu sunt provenite din calcule profane, ci ele sunt citate de un inginer din ministerul comunicațiilor, în Buletinul societății „Politehnice din România", unde se arată că și în acest domeniu „biurocrația" rău înțeleasă joacă rolul ei nefast, costisitor și anti-constructiv.

O furnitură cât de mică pentru repararea unui drum face obiectul unui proect de aprovizionare cu pietriș, care trece prin tot felul de verificări, aprobări, licitații, recepții, făcute de comisii; în general, un timp pierdut de minimum 40 zile.

Operațiile cu aprovizionările, chiar cele mici, la locul necesar durează luni întregi; movilele de pietriș se înșiruie încet-încet pe șosele, unde stau neîntrebuințate până soseste toată cantitatea indicată în proect și abea după aceea se face recepția, când

(Continuare în pag. 2-a)

RADIO BUDA-PESTA

de prof. AL. OTETELIȘANU

Aproape zilnic radio Buda-Pesta găsește că este bine, să întrebuințeze un limbagiu violent la adresa noastră, contestându-ni-se drepturile asupra Transilvaniei și prezentându-ne ca un popor inferior și nepregătit pentru a avea dreptul la o viață demnă, în concertul popoarelor europene

Multă lume se indignează față de această atitudine, dar indignarea nu are rost să o resimțim, căci violența în cuvinte și gesturi este întotdeauna întrebuințată de cei ce nu au dreptatea de partea lor.

Numai cei ce nu se mai pot adresa rațiunei încadrate într'o atmosferă de simpatie și de bună înțelegere, numai aceia au nevoie să insulte, să lovească și să turbure calmul ce trebuie să domnească într'o discuție obiectivă.

Cu cât limbagiul dela Buda-Pesta va fi mai aspru, mai nedrept și mai violent, cu atât Bucureștiul va răspunde mai liniștit și mai civilizat.

★

Conștiința marelui adevăr istoric, social și politic ce-l reprezentăm, ne dă puterea sufletească să privim atacurile cu răbdare și să ne ridicăm în sferele înalte ale discuției obiective, de unde să spunem lumii „fără ură și fără părtinire", cine suntem, ce am făcut pentru civilizația europeană și ce putem face de acum înainte.

Suntem un neam unitar, care am dat dovadă de o formidabilă putere de vitalitate, de și împrejurările ne-au fost vitrege, căci țara noastră care se întinde pe ambele povârnișuri ale Carpaților până în Tisa, Dunăre, Nistru și Mare, a fost drumul de trecere al tuturor popoarelor barbare, cari au venit din fundul Asiei, ca să cucerească noi teritorii în Europa, exterminând popoarele băștinașe ce le întâlneau în cale.

Incepând cu secolul al III-lea după Christos și până în secolul al XV-lea, pământul românesc a răsunat sub copita cailor Goților, Hunilor, Gepizilor, Avarilor, Slavilor, Bulgarilor Maghiarilor, Pecinegilor, Cumanilor, Tătarilor și în fine ai Turcilor, cari, nici unii, nu au avut, de sigur, atitudini frățești față de noi.

Douăsprezece veacuri de cutropiri barbare, nu au răsuit, însă, să altereze ființa neamului nostru. Ne-au lăsat săraci, fără îndoială, căci așezările românești trebuiau să fie continuu părăsite, pentruca strămoșii noștri să se retragă în adăpostul munților și pădurilor, dar limba, afară de unele influențe mai ales slave, portul, credința, obiceiurile...

(Continuare în pag. 2-a)

ASASINATUL DE LA FRONTIERA GRECO-ALBANEZĂ PROVOACĂ ENERVARE IN ITALIA

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 12. — Știrea despre asasinarea iredentistului albanez Daut Hoggia, întâmplată la frontiera greco-albaneză, care a stârnit o vie fierbere în regiunea Camuria, este publicată cu mult relief de presa italiană, care are cuvinte de dojană pentru acest act de barbarie mârșavă. Presa scoate în evidență faptul că această regiune este un pământ albanez, locuit de 50 mii de oameni de această rasă, pe care Grecia a încercat în zadar să o desnaționalizeze. Presa italiană spune că nicio metodă nu a fost ocolită pentru a se ajunge la țelul acesta: prădăciuni, masacre, deportări. Cu toate acestea, albanezii din Camuria s'au menținut compacți, din punct de vedere etnic, păstrându-și obiceiurile și limba neatinse și opunând o vie rezistență grecilor. In momentul de față — spune presa italiană — despotismul orb al grecilor se înverșunează mai mult ca niciodată împotriva acestei populații, așa că mulți locuitori din Camuria au fost nevoiți să se refugieze în Albania, ca să se sustragă unor intolerabile persecuțiuni. Autoritățile grecești, ca să susțină această operă de prigoană, au ajuns, după cum spun mai mulți martori, la afirmarea că italienii vor fi în curând alungați din Albania. Ziarele de aici asigură însă că dârza populație din Camuria nu e deloc dispusă să plece capul în fața abuzurilor grecești, dar că astăzi, în cadrul destinelor reînoite ale patriei mume, vor găsi motive și mai tari de nădejde.

Toate aceste vești, cum e ușor de înțeles, au trezit o vie iritație în cercurile politice italiene. Incidentele dela granița greco-albaneză au pricinuit o adâncă iritație în Italia.

Fără îndoială, ele vor avea o urmare și este chiar foarte probabil că guvernul italian va formula un protest foarte viu la Atena, în această privință.

Cu privire la Grecia, se declară că nu sunt încă confirmate veștile date de unele ziare streine, după care englezii ar avea baze aero-navale în Grecia; se crede dimpotrivă că aceste vești n'au niciun temei. In orice caz, se socotește că orice încercare a englezilor în acest fel, ar găsi un răspuns hotărît, prompt din partea Italiei. E. C.

BERLINUL ȘI TRATATIVELE DINTRE STATELE SUD-EST EUROPENE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 12. — Forurile autorizate germane nu iau niciun fel de atitudine față de presupusul stadiu al problemelor privind Sud-Estul european. Ele refuză să-și exprime orice părere, spunând că Germania stă în afara cercurilor care duc tratativele, din care cauză ministerul de externe german trebue să renunțe de a se pronunța în aceste chestiuni.

Pe de altă parte, cercuri mai puțin autorizate în firarea directivelor politicii externe germane se exprimă că, în ce privește tratativele dintre România și Bulgaria, acestea au ajuns, după părerea cercurilor germane, la un stadiu care ar prevedea ajungerea la un rezultat satisfăcător pentru părțile în cauză.

In ce privește problemele româno-ungare, se păstrează încă rezerve, vorbindu-se numai despre o clarificare, care ar fi făcut în răstimp și oarecari progrese;

BĂTĂLIA DELA PORTLAND

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 12. — Marile lupte aeriene care s'au desfășurat Duminică deasupra coastei engleze și deasupra canalului Mânecii confirmă părerea acelor cercuri cari în ce privește atacul împotriva Angliei au văzut o acțiune pregătitoare cu scopul de a produce o spărtură în apărarea coastelor britanice precum și o demoralizare a poporului englez.

In orice caz, proporțiile luptelor desfășurate par să îndreptățească caracterul lor în sensul unei acțiuni războinice în stil mare, în cât s'a putut vorbi despre „Bătălia dela Portland".

Cu toate că lipsesc încă amănunte precise asupra forțelor puse în luptă, durata bătăliei pledează de sigur în favoarea stilului în care s'au desfășurat atacurile aviației germane.

După datele comandamentu-

lui german reese că aceste atacuri s'au dat în valuri succesive. Interesant e faptul că bătălia s'a desfășurat aproape fără întrerupere, aceasta reeșind din faptul că o dată cu afirmația că au fost doborâte 73 a. vioane engleze, comandamentu german anunță că „14 avioane germane nu s'au înapoiat până acum" și că „luptele deasupra canalului Mânecii continuă".

De relevat că dificultățile avioanelor germane au fost mult mai mari de cât ale celor engleze primele trebuind să intre în acțiune cu mari cantități de bombe pe bord, ceea ce n'a fost cazul cu avioanele de vânătoare engleze.

*

Polemicele dintre presa engleză și germană continuă de asemenea cu multă înverșunare. Astfel presa germană atacă în primul rând pe oratorii englezi cari au vorbit Duminică în diverse locuri.

Despre d. Duff Cooper se spune că s'a convins în fine de inutilitatea luptei pe care o continuă Anglia. Este deasemenea relevată cuvântarea secretarului de stat pentru Indii, Amery din care se spune aci că reese fără îndoială faptul că în urma acțiunii Italiei și Germaniei în alte regiuni, Anglia își vede pe riclitată apărarea propriului teritoriu.

„Deusche Allgemeine Zeitung" spune că acestea sunt „constatări foarte concrete făcând în același timp o legătură între atacurile germane împotriva metropolei engleze între acelea date de italieni în regiunea Mării Roșii.

PRIN MUNȚII NOȘTRI

La strânsul fânului